

Rapportage September 2024

P&C cyclus 2024:

Maart: Dashboardrapportage ✓

April: Rapportage op hoofdlijnen ✓

Mei: Programmarapportage ✓

Juni: Dashboardrapportage ✓

Juli: Perspectiefnota en jaarrekening ✓

September: Rapportage op hoofdlijnen

Oktober: Dashboardrapportage

November: Programmarapportage en Begroting

December: Dashboardrapportage

Inhoudsopgave:

1. Inleiding.....	3
2. Totaalbeeld 2024.....	3
3. Thema's exploitatie 2024.....	4
3.1 BUIG.....	4
3.2 Bijzondere bijstand	5
3.3 Jeugd	5
3.4 Wmo	7
3.5 Bouwleges	9
3.6 Vluchtelingen arbeidsmigranten en huisvesting.....	9
3.7 Klimaatmiddelen.....	11
3.8 Overig.....	13
4. Bouwgrond	15
5. Projecten.....	16
5.1 Wijchen West	16
5.2 MFA Westwijzer	17
5.3 Hart van Zuid	18
5.4 Tussen kasteel en Wijchens Meer.....	19
5.5 Verduurzaming Mozaïek.....	20

1. Inleiding

Voor u ligt de rapportage van september 2024. We rapporteren de jaareindeverwachting ten opzichte van de geactualiseerde begroting. Het doel van de rapportage is om snel inzicht te krijgen in de stand van zaken voor het lopende jaar, met de financiën als uitgangspunt. De geactualiseerde begroting is daarbij leidend. In 2024 rapporteren we vier keer aan het college en de raad, aangevuld met dashboardrapportages op specifieke onderwerpen. Twee rapportages zijn uitgebreider qua vorm en inhoud, waarin we alle budgetten integraal doornemen en ook de verantwoording op de beleidsvoornemens 2024 opnemen. In deze rapportage gaan we eerst in op een aantal thema's binnen de exploitatie en geven we vervolgens inzicht in de projecten van grote omvang of politieke betekenis.

2. Totaalbeeld 2024

In de begroting houden we rekening met een resultaat van € -66k. Op dit moment zien we op de grote thema's nog een beperkte hoeveelheid bijstellingen.

Bedragen x € 1.000	
Actueel begrotingsaldo	249
<i>Afwijkingen rapportage</i>	
Bijstandsuitkeringen (BUIG)	-247
Jeugdzorg	-1.470
Dekking reserve jeugdzorg	897
WMO	-131
Dekking reserve WMO	131
Verzekeringen	-84
OZB opbrengsten	114
Huidige jaareindeverwachting	<u>-591</u>

Conclusie:

In deze rapportage beoordelen we de grote thema's op afwijkingen ten opzichte van de begroting. We rapporteren qua jaareindeverwachting een aantal afwijkingen ten opzichte van de geactualiseerde begroting uit de Perspectiefnota.

We zien binnen BUIG het aantal bijstandsuitkeringen licht hoger liggen, dan aangenomen in de begroting. Het effect van de indexatie van de bijstandsuitkeringen blijkt hoger, dan eerder aangenomen. Hiervoor zetten we deels de beschikbare egalisereserve in. Eind september verwachten we duidelijkheid over het definitieve rijksbudget.

Op de Jeugdzorg zien we een zorgwekkende ontwikkeling in de ontwikkeling van de aantallen, als de prijzen. Voor 2024 verwachten we nu een nadeel van bijna € 1,5 miljoen, wat we nog deels kunnen opvangen uit de egalisereserve.

Ook op de WMO voorzien we hogere kosten, maar die kunnen we in 2024 nog volledig dekken uit de egalisereserve WMO.

Per saldo verwachten we, met actualisatie van de grote thema's, op een nadelig resultaat van bijna € 6 ton uit te komen. In oktober / november maken we de Programmarapportage op, waarin we integraal de budgetten actualiseren.

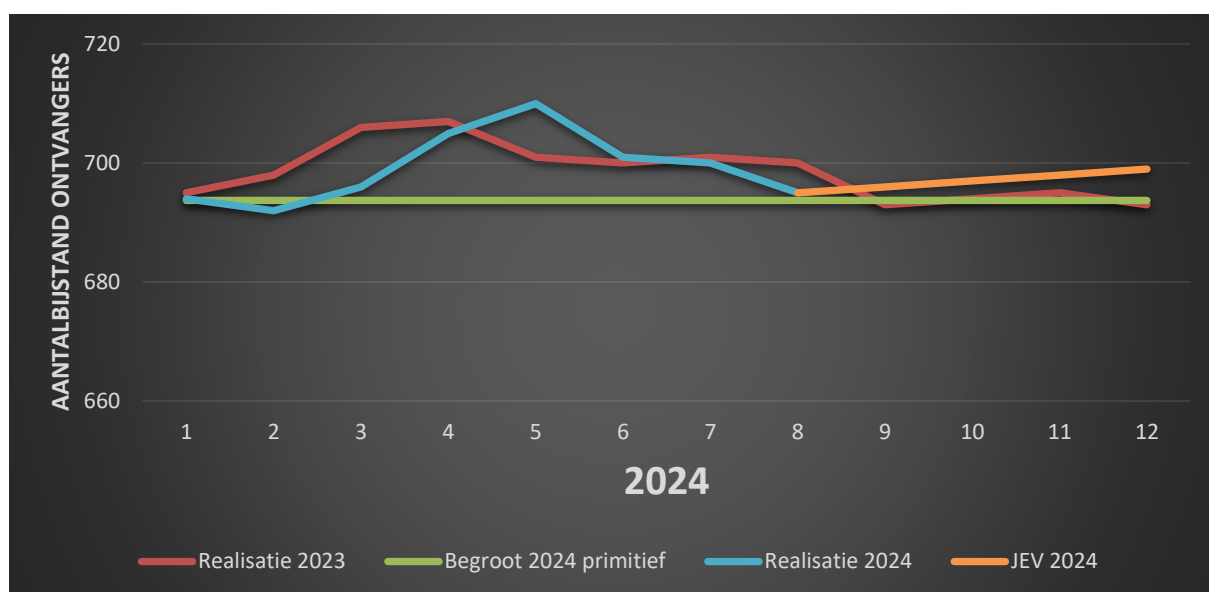
Voor wat betreft de grote projecten zijn er geen relevante bijzonderheden te rapporteren.

3. Thema's exploitatie 2024

3.1 BUIG

Belangrijkste ontwikkelingen beleid lopende jaar

In de primitieve begroting van 2024 is rekening gehouden met een gemiddeld aantal van 694 bijstandontvangers. We zijn in 2024 ook gestart met 694 bijstandsgerechtigden. In het eerste halfjaar van 2024 is er **gemiddeld** een hele lichte stijging (0,7%) in het bestand opgetreden. Bij de Perspectiefnota 2024 is deze stijging niet bijgesteld en zijn we uitgegaan van gemiddeld 696 bijstandontvangers. Ondanks de sterk opgelopen inflatie en de stagnerende economie blijft een forsere stijging van het aantal mensen in de bijstand uit. Landelijk gezien stijgt volgens het CBS het aantal wat afhankelijk is van een bijstandsuitkering. (388.000 per 1 juli 2023, 401.000 per 1 januari 2024 en 403.000 per 1 april 2024. Normaliter loopt Wijchen met de landelijke ontwikkelingen redelijk in de pas. Volgens het CBS zitten er - vergeleken met 10 jaar geleden - nog steeds weinig mensen in de bijstand.

Wat is de verwachte afwijking t.o.v. begroting?

In de geactualiseerde begroting 2024 is uitgegaan van gemiddeld 696 bijstandsgerechtigden. We zien nog een lichte afwijking t.o.v. de recent vastgestelde perspectiefnota 2024. Vooralsnog gaan we voorzichtigheidshalve uit van een hele lichte groei van de begrote aantallen.

In de Perspectiefnota hebben we de opbrengsten bijgesteld aan het nader voorlopig BUIG-budget. Eind september 2024 ontvangen we de definitieve beschikking voor het jaar 2024. We gaan er vooralsnog vanuit dat het voorlopige budget met 7% wordt geïndexeerd.

In onderstaande tabel zien we een kostenstijging, die grotendeels ontstaat door een hoger effect van indexatie van de hoogte van de uitkeringen. Daarnaast heeft de lichte stijging in aantallen een kosten opdrijvend effect.

x € 1000	Begroot actueel	Verwachting 24 September Rapportage	Saldo
Opbrengsten	12.179	12.179	0
Kosten	-12.629	-12.962	-333
Inzet reserve	46	76	36
Totaal	-404	-783	-297

3.2 Bijzondere bijstand

De uitgaven in ons armoedebelief zijn lager dan verwacht. Er is wel een stijging van de uitgaven te zien bij de Individuele Inkomens Toeslag (ITT), de Geldterugregeling (GTR) en de Collectieve ziektekostenverzekering (CZM). Dit komt door een stijging van het aantal toekenningen (op aanvragen) voor deze regelingen van ca. 13%. Tevens is de stijging van de uitgaven te wijten aan een hogere uitkering van de GTR (deze is van € 100,-- naar € 150,-- gegaan) en de jaarlijkse indexatie van de ITT. Deze stijging is het gevolg het in april 2023 vastgestelde nieuwe beleidsplan 'Geldzorgen, Armoede en Schulden'. Hierin zijn de doelgroepen voor de ITT en de GTR uitgebreid. Bij de CZM hebben we afgelopen jaar een nieuw pakket met een beperkte dekking toegevoegd, waarop ook inwoners hebben gereageerd met een aanvraag.

De daling van de totale uitgaven is met name terug te voeren op de bijzondere bijstand voor de kosten van bewindvoering. Het aantal huishoudens aan wie deze vorm van bijzondere bijstand is verstrekt is t.o.v. de periode vorig jaar met 19% gedaald. Deels is dit toe te schrijven aan de wijziging van de draagkrachtnorm (van 110% naar 100% van het van toepassing zijnde bijstandsinkomen), een wijziging in de wettelijke draagkrachtberekening en deels zien we ook een daling van het aantal aanvragen voor bewind. Mogelijk omdat we de laatste jaren stevig inzetten op preventie van schulden. Op dit moment is het nog te vroeg om deze effecten één op één aan de daling van de uitgaven te verbinden. Het komende jaar zal mogelijk meer duidelijkheid geven.

Over heel 2023 hebben we met één of meerdere minima-regelingen 1.159 huishoudens kunnen ondersteunen. Voor 2024 ligt dit aantal tot dusver (augustus 2024) op 1.016. Bij de Kindregeling zien we terug dat we over heel 2023 411 kinderen hebben kunnen ondersteunen. Tot dusver is dit in 2024 327 kinderen.

In 2024 is het laatste deel van de energietoeslag uitgekeerd. De aanvragen hiervoor kon men tot 1 mei 2024 indienen. Hiervoor zijn in 2023 de middelen verkregen. De lokale uitvoering en de verstrekking van de energietoeslag konden geheel uit de rijksmiddelen worden gedekt.

In de novemberrapportage werken we het cijfermatig verder uit en passen we de jaareindeverwachting financieel aan.

3.3 Jeugd

In Q1 van 2024 is de jaarlijkse Nulmeting Jeugd en WMO uitgevoerd. Tijdens meerdere inhoudelijke duiding sessies is op basis van de actuele zorgpopulatie, te verwachten trends in zorggebruik, definitieve tarieven 2024 en ontwikkelingen het geactualiseerde beeld 2024 (en verder) bepaald. Dit hebben we in de Perspectiefnota verwerkt, waarmee de actuele begroting is bijgesteld.

In dit thema komt het onderdeel *Jeugd* aan de orde. In voorliggende rapportage brengen we de laatste ontwikkelingen in het zorggebruik en de daaraan gerelateerde kosten in beeld (zorggebruik stand t/m juni 2024).

Wat is de verwachte afwijking t.o.v. de begroting?

Voor het lopende jaar 2024 verwachten we een **nadeel** ad afgerond € 1,47 miljoen ten opzichte van de actuele begroting. Dit verwachte resultaat dempen we met een onttrekking uit de egaliseringsreserve Jeugd. Deze reserve, bedoeld voor het egaliseren van (verwachte) jaarresultaten Jeugd, heeft niet voldoende saldo om dit tekort volledig af te dekken. Het vrije deel van deze reserve bedraagt momenteel € 897.222. Het meerdere ad € 572.790 komt ten laste van het begrotingsresultaat 2024.

In onderstaande tabel (bedragen x € 1.000) de opbouw per onderdeel:

	2024
Dagbehandeling	-187
Verblijf	-26
Ambulant	-748
GGZ zorg	-335
Bescherming/reclassering	28
PGB	-15
Overig	-186
	-1.470

Hieronder per categorie de inhoudelijke toelichting:

Dagbehandeling

De nieuwe aanbesteding dagbehandeling zorgt in 2024 voor een opsplitsing van deze categorie in vijf nieuwe producten. In 2024 worden zowel de nieuwe als de oude producten ingezet. De eenheden veranderen van dagdelen naar uren. We vragen het sociaal team kritisch te kijken naar de inzet van het aantal uren, en om niet standaard 4 uur te indiceren. We zien een stijging bij deze categorie. Dit wordt o.a. veroorzaakt door een stijging van het schoolverzuim. Schoolverzuim is gestegen doordat jeugdigen lang op wachtlijsten staan bij bijvoorbeeld jeugd GGZ, waardoor de zorgvragen verergeren en ze niet meer binnen school kunnen blijven.

Bij de inzet van het product dagbesteding en de lokale bouwstenen bij de eerste stap kijken we kritisch naar de inzet van deze producten als ontlasting van ouders. We kijken naar andere mogelijkheden om deze gezinnen te ondersteunen en zien dat afbouw van de inzet mogelijk is. Hierbij doen we een groter beroep op de eigen draagkracht van gezinnen en hun netwerk. Effecten hiervan zijn nu nog niet te merken, omdat we de inzet geleidelijk afbouwen.

Verblijf

We zien het aantal jeugdigen in verblijf dalen, maar de kosten stijgen. We zien hier een verzwaring van de zorginzet.

De (landelijke) beweging naar kleinschaligheid zorgt voor een betere verblijfssituatie voor de jeugdigen. Maar dit zal een opdrijvend prijseffect hebben. Bij verblijf is de beïnvloedbaarheid minimaal. Verwijzingen lopen vaak via medisch specialisten en gecertificeerde instellingen. Als het sociaal team betrokken is bij uithuisplaatsing is de problematiek al zo zwaar dat geen andere opties meer mogelijk zijn. Als de jeugdige eenmaal in verblijf is, is afschalen en uitstromen een langdurig proces.

We zien een stijging bij het gezinsgericht wonen, en een daling bij de voltijd instellingen. De grootste stijging wordt veroorzaakt door Fase huis/ leerhuis en beschermd wonen (verslavingszorg). Jeugdigen gaan naar een Fase huis/leerhuis als laatste optie omdat ze niet meer thuis kunnen wonen. Na het Fase huis/leerhuis moeten ze uitstromen naar zelfstandig wonen. Maar gezien de huizenmarkt en beperkte begeleid wonen opties zien we dat jeugdigen langer in het Fase huis/leerhuis blijven. Bij beschermd wonen (verslavingszorg) zien we meer instroom vanwege verslavingsproblematiek. Dit wordt veroorzaakt door de toename van mentale problemen bij jeugdigen.

Ambulant

De bouwsteen specialistische begeleiding stijgt verder in zowel het gemiddeld aantal uren per week, de lengte, als de zorginzet. Dit is een regionale trend. Het sociaal team kritisch kijkt naar het aantal uren per week en of het onder regulier kan.

Specialistische begeleiding wordt ook ingezet als meerzorg om jeugdigen in een behandelgroep te houden, omdat er geen beter passende plek is. Specialistische en reguliere begeleiding worden daarnaast ingezet als overbruggingszorg terwijl een jeugdige op de wachtlijst staat bij bijvoorbeeld jeugd GGZ of verblijfszorg. Doordat de welzijnsinstelling geen volledige inzet kan doen vanwege ziekte zet het sociaal team als vervanging geïndiceerde zorg in zoals begeleiding. Dit proberen we zo minimaal mogelijk te doen, maar is helaas in sommige gevallen niet te voorkomen.

Ook de ambulante behandeling J&O / JLVG stijgt. De zorgintensiteit neemt toe en we zien dat er minder jeugdigen uitstromen. Er is een eindigheid aan zorg als er geen sprake is van een

chronische ziekte. We hanteren daarom een strikter besliskader voor het sociaal team waarbij we de inzet van ambulante behandeling maximeren tot 1 jaar. In 2023 constateerden we het oneigenlijk gebruik van het product ambulante behandeling, terwijl begeleiding werd inzet. Dit staan we niet meer toe.

GGZ- zorg

We zien de bouwstenen basis en specialistische GGZ stijgen. Hierbij zien we zowel een stijging in de zorgwaarte, hulpduur als het aantal jeugdigen. Uit de GGD monitor komt naar voren dat de jeugdigen in Wijchen vaker ongelukkig zijn, veel stress ervaren en verminderd weerbaar zijn. We zetten samen met de regio GEM (Ecosysteem Mentale Gezondheid) in om op een andere manier naar de zorgvragen binnen de GGZ te kijken.

Bij de GGZ bedden hadden we het eerste half jaar geen actieve klanten. Echter zijn we op de hoogte van instroom die vanaf augustus komt. Naar verwachting komen we voor de GGZ bedden binnen de begroting uit.

Bescherming / reclassering

In de programmarapportage mei 2024 rapporteerden we over de sterk gestegen tarieven in deze categorie. Vanuit het Rijk zijn middelen beschikbaar gesteld die dit prijseffect deels compenseren. Deze middelen zijn verwerkt in de prognose op dit onderdeel.

We zien een daling bij de OTS bouwstenen en bij voorgedij.

PGB

Op basis van recente informatie van de sociale verzekeringsbank hebben we deze categorie bijgesteld. We verwachten een nadeel als gevolg van een negatieve afrekening m.b.t. voorgaande jaren (nagekomen kosten).

Overig

Het overgrote deel van de verwachte negatieve bijstelling op dit onderdeel wordt veroorzaakt door het zorggebruik van het Landelijk transitie arrangement (LTA).

De realisatie op dit onderdeel ligt onder het niveau van 2023, maar boven het niveau van de begroting 2024. In de Nulmeting 2024 is de begroting incidenteel bijgesteld op basis van het gemiddelde van de realisatie van de laatste vier maanden van 2023, waarin we uitstroom zagen bij de LTA. Deze uitstroom handhaaft zicht met name op de verblijfsbouwstenen van de LTA. Echter op de ambulante bouwstenen zien we meer inzet dan verwacht, wat leidt tot een negatieve bijstelling op dit onderdeel.

Inhoudelijke ontwikkelingen

De hervormingsagenda jeugd en het regioprogramma jeugd zijn vastgesteld. In 2024 maken we de lokale vertaling van deze programma's. We zullen om te voldoen aan de hervormingsagenda zelf ondersteuning moeten gaan bieden en verder investeren op een goed en passend vrij toegankelijk aanbod. We gaan dit het komende half jaar verder uitwerken en komen hier in de tweede informatie nota en monitor verslag inhoudelijk op terug.

Binnen het sociaal team hebben we ingezet op het trainen van alle medewerkers. Het besliskader is aangescherpt. Verder hebben we expertise voor het sociaal team beschikbaar, zoals een gedragswetenschapper en een procesregisseur. Op deze wijze kijken we kritisch of de jeugdige die zorg nodig heeft of nog nodig heeft.

Vervolg

In december 2024 volgt nog een tweede informatieavond Jeugd en WMO 2024, waarin de resultaten t/m augustus 2024 worden toegelicht. Ter voorbereiding op de informatieavond wordt u meer in detail geïnformeerd middels een informatienota.

3.4 Wmo

In Q1 van 2024 is de jaarlijkse Nulmeting Jeugd en WMO uitgevoerd. Tijdens meerdere inhoudelijke duiding sessies is op basis van de actuele zorgpopulatie, te verwachten trends in zorggebruik, definitieve tarieven 2024 en ontwikkelingen het geactualiseerde beeld 2024 (en verder) bepaald. Dit hebben we in de Perspectiefnota verwerkt, waarmee de actuele begroting is bijgesteld.

In dit thema komt het onderdeel *WMO* aan de orde. In voorliggende rapportage brengen we de laatste ontwikkelingen in het zorggebruik en de daaraan gerelateerde kosten in beeld (zorggebruik stand t/m juni 2024).

Wat is de verwachte afwijking t.o.v. de begroting?

Voor het lopende jaar 2024 verwachten we een **nadeel** ad € 131k ten opzichte van de actuele begroting. Dit verwachte resultaat leidt tot een onttrekking uit de egaliseriereserve WMO. Deze reserve is bedoeld voor het egaliseren van (verwachte) jaarresultaten WMO.

In onderstaande tabel (bedragen x € 1.000) de opbouw per onderdeel:

	2024
Huishoudelijke hulp	-45
Begeleiding	-131
Hulpmiddelen	0
Dagbesteding	-48
Woonvoorzieningen	91
PGB	0
Overig	0
Stelpost Eigen bijdragen	0
Totaal	-131

Hieronder per categorie de inhoudelijke toelichting:

Huishoudelijke Hulp

Door de vergrijzing zien we het aantal gebruikers van hulp bij het huishouden nog steeds stijgen. Het eerste half jaar van 2024 ging het om een toename van 50 klanten. Inmiddels maken 1344 klanten gebruik van deze ondersteuning. Ook ligt de verzilvering van de geïndiceerde uren hoger dan in 2023. Dit maakt dat we naar verwachting 1000 uur meer hulp bij het huishouden gaan inzetten dan we hebben geraamd voor 2024. Dit levert een nadeel op van 45k.

Begeleiding

Bij de reguliere begeleiding is het aantal klanten stabiel. Wel zien we bij een aantal aanbieders dat de intensiteit van het gebruik toeneemt. Mogelijk komt dit door de vraag om extra ondersteuning van de doelgroep met een verstandelijke beperking bij levensloop gerelateerde gebeurtenissen. Desondanks verwachten we overall minder uren in te zetten dan geraamd.

Bij specialistische begeleiding zien we in de eerste helft van 2024 een forse toename van het aantal klanten (van 256 in januari naar 290 in juni). De toename zien we vooral bij aanbieders die ondersteuning bieden aan inwoners met een psychische problematiek. Hierdoor neemt het aantal ingezette uren ondersteuning toe en verwachten we 2000 uren begeleiding meer in te zetten dan geraamd. Per saldo verwachten we een nadeel van 131k op dit product.

Dagbesteding

We zien een opvallende toename van het gebruik van de dagbesteding door volwassenen. We verwachten 600 dagdelen meer in te zetten dan geraamd.

Ook nemen er meer ouderen deel aan de dagbegeleiding. De kosten voor het vervoer naar deze dagbegeleiding nemen daarmee ook toe.

De extra openstelling van de Open Ateliers De Broedplaats met een dag leidt ook uit een uitzetting van de kosten. Per saldo verwachten we een nadeel van 48k.

Woonvoorzieningen

Het aantal woonvoorzieningen in de eerste helft van 2024 ligt lager dan in voorgaande jaren. Als er in de tweede helft van 2024 geen dure woningaanpassingen voordoen dan verwachten we een incidenteel voordeel van 91k in 2024.

Vervolg

In december 2024 volgt nog een tweede informatieavond Jeugd en WMO 2024, waarin de resultaten t/m augustus 2024 worden toegelicht. Ter voorbereiding op de informatieavond wordt u meer in detail geïnformeerd middels een informatienota.

3.5 Bouwleges

Belangrijkste ontwikkelingen beleid lopende jaar

In de eerste 3 maanden van 2024 is een bedrag aan bouwleges ontvangen van ruim € 642.000. In de begroting 2024 is een bedrag opgenomen van € 1.860.000 aan legesinkomsten. De legesinkomsten lopen op dit moment dus nog achter op de planning.

Wat is de verwachte afwijking t.o.v. begroting?

Met de komst van de omgevingswet per 1-1-2024 zagen we in het laatste kwartaal van 2023 een behoorlijke piek in het aantal aanvragen. Dat leidde er ook toe dat we uiteindelijk ruim € 1,4 miljoen aan opbrengsten hebben gerealiseerd. Effect hiervan is dat het aantal aanvragen in het eerste kwartaal duidelijk minder waren. De verwachting is dat dit weer aan gaat trekken in de loop van het jaar.

3.6 Vluchtelingen arbeidsmigranten en huisvesting

Aangezien voor het realiseren van alle opgaves een beroep gedaan wordt op de inzet van meerdere teams uit verschillende domeinen werken we met een programma. Door het team Vluchtelingen Internationale werknemers en Huisvesting (VIH) is een programmaplan opgesteld, met daarin de doelen, inspanningen en bijbehorende middelen.

Ontheemden Oekraïne

We hebben een duurzame noodopvang locatie bij de Oude Klapstraat beschikbaar sinds november 2023. De locatie is overgenomen door Talis en de gemeente huurt het gebouw. Talis is verantwoordelijk voor het gebouw en de gemeente over de opvang. We hebben 220 bedden beschikbaar. In de praktijk betekent dit dat we, omdat kamers niet altijd volledig met ontheemden te combineren zijn, streven naar een bezetting van 204 bedden.

Nu we een duurzame opvang locatie hebben zijn we gestart met een aanbesteding voor de beveiliging en de locatieleiding. Per 1 oktober zal de nieuwe gunning een feit zijn van de nieuw aanbestede partijen. Voor de ontheemden hebben we een inwonersraad onder leiding van vluchtelingenwerk inmiddels ingericht. Op deze wijze kunnen we constructief in gesprek over zaken die de ontheemden bezighouden binnen de locatie. Regionaal pakken we de samenwerking op en gaan we de huisregels op elkaar afstemmen en de nieuwe werkwijze van instroom. Sinds september is er nog nauwelijks plaats voor in de landelijke Hub's waar ontheemden binnen komen. Dit vraagt om een nadere verkenning en uitwerking van ons als regio hoe ontheemden die zich nu aanmelden bij onze gemeente op te vangen. We maken gezamenlijk gebruik van dezelfde instelling voor maatschappelijk werk en de zorgvleugel van Nijmegen bij plusvragen (ontheemden met complex gedrag). We zetten in op zorg en ondersteuning daar waar nodig op onze eigen locaties. We merken dat door de uitzichtloosheid voor de ontheemden in deze situatie problemen toenemen in gedrag en psychisch wel bevinden. We werken zo nodig samen met zorgpartijen om problemen dragelijk te maken voor de ontheemden en hun omgeving.

De samenwerking met onderwijs en leerplicht verloopt goed en continueren we. We volgen de landelijke regelgeving en passen onze regels hierop aan (Leefgeld en vragen eigen bijdrage). Regionaal hebben we besproken dat we niet uitbreiden met opvangplaatsen voor ontheemden uit Oekraïne maar gaan voor verduurzaming van de huidige plaatsen.

Aanwonende zijn welkom op de locatie voor een praatje of vragen als daar behoefte aan is. We organiseren activiteiten voor aanwonenden en de ontheemden, zoals een Kerstbijeenkomst in de winter en een vakantiebijeenkomst in de zomer.

Financieel ontheemden Oekraïne

In 2024 ontvangen we in totaal ongeveer € 4,9 miljoen voor de opvang van ontheemden. We voorzien geen problemen om alle opvangkosten te kunnen dekken uit deze rijksbijdrage.

Exploitatiebegroting ontheemden Oekraïne voor 2024:

x € 1000	Begroting totaal	Werkelijk t/m aug.	JEV
Huur flexwoningen	2.090	1.195	1.650
Locatieleiding en beveiliging	1.146	572	980
Uitvoeringskosten	117	34	117
Sociale ondersteuning	68	4	68
Zorgkosten	480	113	275
Energie en internet	277	99	185
Totale exploitatie kosten	4.206	2.017	3.275
Vergoeding bekostigingsregeling	4.898	4.912	4.912
Totale baten	4.898	4912	4.912
Beschikbaar saldo	683	2.895	1.637
Egalisatiereserve			-1.637
Saldo			0

Leefgeldbegroting voor 2024

x € 1000	Begroting totaal	Werkelijk Tot sept.	JEV
Leefgeld GOO	66	79	118
Leefgeld POO	9	20	30
Uitvoeringskosten WDW	2		5
Totale kosten leefgeld	77	99	153
Vergoeding bekostigingsregeling	77	99	153
Beschikbaar saldo	0	0	0

Asielopgave

Wij gaan een AZC vestigen voor 300 asielzoekers voor de duur van 10 jaar met een tussentijdse evaluatie na 5 jaar. Het AZC voorziet voor het grootste gedeelte in de asieltaakstelling voor de gemeente Druten en de gemeente Wijchen. Dit komt doordat de asieltaakstelling verhoogd is sinds februari 2024. Het college heeft besloten ook nog een doorstroomlocatie voor statushouders in te richten ter ontlasting van de asielketen. Deze gaat per september 2024 open. Daarnaast heeft Druten aangegeven de noodvoorziening mee te laten tellen in de spreidingswet. Nu deze voorziening mee telt, voldoen we gezamenlijk aan de taakstelling spreidingswet (Druten en Wijchen).

Het te ontwikkelen AZC in Wijchen bevindt zich nog steeds in de voorbereidende fase waarin er getekend en gerekend wordt, waarna er een vergunningsaanvraag plaatsvindt. Om hiermee verder te kunnen hebben we de raad een krediet gevraagd waarover zij eind september 2024 een besluit neemt. In de tussentijd blijven we in gesprek met omwonenden en andere belanghebbenden. We gaan werken met een tijdelijke vergunning, waardoor de bestemming niet veranderd hoeft te worden op de plaats waar het AZC gevestigd wordt. De planfase is afgerond en hebben geresulteerd in een intentieovereenkomst en een bestuursakkoord met het COA. Ook het ministerie heeft een akkoord verstrekt op de business case. Na het besluit van de raad over het krediet kunnen we verder met de voorbereiding van een aanbesteding. In deze periode zullen we ook verder gaan met de aanvraag voor een tijdelijke vergunning passend bij het plan wat wordt uitgewerkt voor de te lopen aanbesteding.

De opgave voor asiel opvang blijft urgent en vraagt directe inzet. De verwachting is dat het AZC in 2025 operationeel is. Het nieuwe kabinet heeft aangegeven de spreidingswet van kracht te laten zijn tot er een nieuwe crisiswet zal zijn. Wanneer deze er komt is nog volstrekt onduidelijk en zal afhangen van Europese besluiten hierover(noodzaak tot crisis wet).

Met de aanwonenden blijven we in gesprek over hoe het AZC zo goed mogelijk kan integreren in hun buurt. Ook zijn we bezig om de omgevingsvergunning voor de aanwonenden passend te maken bij de huidige bestemming.

Statushouders

We plaatsen de statushouders volgens de vastgestelde taakstellingen door het rijk. Het lukt de gemeente Wijchen nog steeds om deze taakstelling te behalen. Het gaat echter wel moeizamer door krapte op de sociale huurmarkt. Dit maakt dat we regionaal willen optrekken om een aantal knelpunten gezamenlijk op te pakken. Hierbij valt te denken aan het beter matchen van de statushouders bij de huizen die beschikbaar zijn (grote of kleine huishoudens) en het ontwikkelen van een doorstroomlocaties. Inmiddels heeft het college besloten om in Wijchen een doorstroomlocatie voor 28 statushouders te ontwikkelen. Deze zal openen per september 2024. Dit om de druk op de woningmarkt beter te kunnen spreiden en gekoppelde statushouders aan de gemeente Wijchen al eerder naar Wijchen te laten komen. Zij kunnen daarmee alvast integreren in de Wijchense maatschappij en starten met hun inburgeringstraject. Ook onderzoeken we of we in de toekomst regionaal ook plaatsen kunnen realiseren binnen de doorstroomlocatie.

Internationale werknemers

Met de gemeenten van de Groene Metropoolregio is een afsprakenkader opgesteld met betrekking tot de huisvesting van internationale medewerkers. Hierin zijn afspraken opgesteld met betrekking tot de kwaliteit en beheer van huisvesting. Tevens is regionaal in beeld gebracht waar internationale medewerkers werken en wonen in, of buiten de regio.

In lijn met de nieuwe wet Goed Verhuurschap, waarin is opgenomen dat internationale werknemers recht hebben op fatsoenlijk onderdak, werken we nu aan een lokaal beleidskader om dit te borgen. In de praktijk verblijven internationale werknemers vaak op plaatsen met te veel personen in een te kleine ruimte, of onder onwenselijke omstandigheden. Hoewel de gemeente niet voor huisvesting zorgt, kan de gemeente met beleid het wel mogelijk maken dat werkgevers en projectontwikkelaars voorzieningen creëren, die voldoen aan de wettelijke eisen. Het faciliteren van passende huisvesting kan er tevens voor zorgen dat er meer ruimte komt op de reguliere woningmarkt. Daarnaast wonen er veel internationale werknemers ongeregistreerd in de gemeente. We zetten dan ook in op een betere registratie van de internationale medewerkers. Bij het vaststellen van het lokale beleid wordt ook inzichtelijk wat de personele en eventuele financiële gevolgen zullen zijn.

3.7 Klimaatmiddelen

In april 2023 ontving de gemeente Wijchen een toekenning van de zogenaamde CDOKE gelden (Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid), een tijdelijke regeling betreffende een meerjarige specifieke uitkering voor capaciteit (bemensing) van decentrale overheden voor de uitvoering van klimaat- en energiebeleid.

Daarnaast zijn specifieke uitkeringen beschikbaar gesteld voor energiearmoede en het Nationale IsolatieProgramma (NIP).

Deze middelen komen beschikbaar naast de jaarlijkse programmagelden. Dit betekent dat voor 2024 de volgende middelen beschikbaar zijn voor klimaat- en energiebeleid:

	Restant 2023	2024	2024 TOTAAL
Programmagelden	€	€ 218.989	€ 218.989
Klimaatakkoord gelden (CDOKE)	€ 583.238	€ 730.360	€ 1.313.598
sub-totaal	€ 583.238	€ 949.349	€ 1.532.587
SPUK energiearmoede	€ 642.278		€ 642.278
SPUK national isolatieprogramma	€ 461.036	€ 335.181	€ 796.217
TOTAAL	€ 1.686.552	€ 1.284.530	€ 2.971.082

De klimaatmiddelen zijn onderverdeeld in 6 opgaven, te weten:

- 1. Ontzorging
Binnen het thema ontzorging vallen alle kosten voor het energieloket (zowel fysiek als digitaal), de energiecoaches en het regionaal energieloket voor bedrijven. Daarnaast is opdracht verstrekt voor de ontwikkeling van een publiekscampagne en zijn we gestart met de wijkaanpak isolatie.
- 2. Duurzame warmte
Naast de kosten voor verkennende onderzoeken naar de kansen voor collectieve warmtenetten, is hier ook het initiatievenbudget ondergebracht voor inwoners om lokale initiatieven te ontplooiën op het gebied van klimaat en energie.
- 3. Duurzame elektriciteit
Dit betreft uitgaven voor onder andere alle werkzaamheden die te maken hebben met ruimtelijke procedures van grootschalige opwek-projecten, het herijken de gedragscode wind en het opstellen van de wind- en zonnevisie. Ook het onderzoek naar een smart-energy-hub in Bijsterhuizen valt hieronder.
- 4. Energietransitie algemeen
Hierin zijn de personeelskosten ondergebracht voor medewerkers binnen de WDW die zich bezighouden met klimaat- en energiebeleid, zowel binnen het team energietransitie, als binnen andere teams van de WDW. Het betreft onder andere extra capaciteit ten aanzien van duurzame mobiliteit, extra capaciteit voor team Economische Zaken ten aanzien van het verduurzamen van bedrijven, extra capaciteit voor juridische zaken voor de ondersteuning van RO procedures van grootschalige opwek-projecten en extra capaciteit voor team vastgoed voor energiebeheer. Ook de kosten voor de LES (Lokale Energie Strategie) en de implementatie van de CO2 Prestatieladder vallen hieronder.
- 5. SPUK Energiearmoede
Voor de bestrijding van energiearmoede is in 2022 een aanpak ontwikkeld, die in 2023 en 2024 wordt voortgezet. Inwoners die het risico liepen om te maken te krijgen met energiearmoede, hebben het aanbod ontvangen om een energieklusser op bezoek te krijgen voor het nemen van kleine energiebesparende maatregelen. In specifieke gevallen kwamen mensen ook in aanmerking voor een energiezuinige koelkast.
- 6. SPUK Nationaal Isolatie Programma
De rijksoverheid heeft een specifieke regeling in het leven geroepen om woningen met lage energie labels financieel te steunen bij het nemen van isolerende maatregelen door middel van subsidies. Er is een aanpak ontwikkeld, die in 2024 wijkgericht van start is gegaan. De middelen van 2023 worden in 2024 ingezet.

Financiële verantwoording voor de september rapportage 2024

Financiële verantwoording voor de september rapportage 2024					
	Opgaven	Budget	Werkelijk	Verwacht	Restant
1	Ontzorging	255.000	69.374	85.000	170.000
2	Duurzame warmte	210.000	31.420	92.000	118.000
3	Duurzame elektriciteit	213.500	78.053	120.000	93.500
4	Energietransitie	854.087	138.280	675.762	178.326
	<u>sub-totaal CDOKE + programmagelden</u>	<u>1.532.587</u>	<u>317.127</u>	<u>865.000</u>	<u>559.826</u>
5	SPUK energiearmoede	642.278	53.164	114.000	528.278
6	SPUK NIP	796.217	59.295	110.000	686.217
	Totaal	2.971.082	429.586	1.089.000	1.774.321

De bovenstaande bedragen in de **kolom Verwacht** betreft een schatting op basis van de in september 2024 bekende gegevens. Uiteraard zullen deze in de loop van 2024 nog onderhevig zijn aan wijzigingen.

Op basis van deze bovenstaande verwachting wordt er een bedrag van € 1.882.321 niet benut in 2024. Dit bedrag blijft beschikbaar voor 2025.

De SPUK energiearmoede loopt tot eind 2025.

De CDOKE middelen en de SPUK voor het NIP dienen uiterlijk eind 2027 besteed zijn.

De afgelopen tijd is het team energietransitie sterk uitgebreid en ook binnen de WDW zijn meer medewerkers op inhuur basis actief geweest in het kader van het Klimaatakkoord. Er wordt op korte termijn een strategisch adviseur Klimaatakkoord en duurzaamheid aangetrokken en er is formatie beschikbaar voor een adviseur duurzame mobiliteit. Verder zijn veel projecten opgestart en/of in voorbereiding. We zien dat de uitgaven nog steeds achterblijven bij de begroting, maar er is sprake van een inhaalslag. De komende jaren verwachten we de achterstand voor wat betreft de CDOKE-gelden en de SPUK NIP in te lopen.

De verwachting is dat we de SPUK voor energie-armoede niet volledig zullen benutten. Reden hiervoor is dat de regeling voor een zeer specifieke doelgroep beschikbaar is gesteld, waar strenge voorwaarden aan verbonden zijn. Hoewel de resultaten positief zijn en men tevreden is over de aanpak van de gemeente, wijst de praktijk ook uit dat het lastig is om de totale middelen doelmatig en in lijn met de voorwaarden in te zetten.

3.8 Overig

Werkorganisatie Druten Wijchen

In de Perspectiefnota zijn de effecten van uit de eerste Bestuursrapportage 2024 van de WDW vertaald. De meerkosten vanwege de CAO zijn deels gecompenseerd door lagere ICT-kosten en hogere renteopbrengsten. Daarnaast heeft de herijking van de kostenverdeelsleutel een voordeel voor de gemeente Druten opgeleverd. Ten opzichte van deze stand hebben we nu nog geen nieuwe informatie. In de najaarsnota nemen we mogelijke effecten uit de tweede Bestuursrapportage van de WDW mee.

Munitax

In 2023 heeft Munitax een begrotingswijziging doorgevoerd vanwege de explosieve stijging van het aantal bezwaarschriften. Met de extra inzet van personeel heeft Munitax de afhandeling van de bezwaarschriften grotendeels in 2023 af kunnen ronden. De kosten 2023 zijn daarbij (ruim) binnen die begrotingswijziging gerealiseerd. Ook voor 2024 zijn deze extra kosten opgenomen. Hoewel het aantal bezwaarschriften in 2024 beduidend lager is dan in 2023, heeft Munitax in 2024 vooral meerwerk aan de afhandeling van beroepsschriften, volgend op de bezwaarschriften. In de Perspectiefnota hebben we een klein voordeel van € 49k verwerkt op de bijdrage aan Munitax in 2024. Daar zijn vooralsnog geen andere inzichten op. Momenteel zijn we met Munitax in gesprek over de uitgangspunten voor de meerjarenramingen en de optimaliseringskansen vanuit het benchmarkonderzoek voor onze belastingoplegging.

Stichting MeerVoormekaar financiële situatie

Zoals al in de Perspectiefnota 2024 is gerapporteerd, heeft Stichting MeerVoormekaar aangegeven dat zij in financieel zwaar weer verkeren. Gestegen personeelskosten worden genoemd als een belangrijke oorzaak. MeerVoormekaar heeft bezwaar ingediend tegen de (deels) niet toegekende index, dit is behandeld in de bezwaarschriften- commissie. De verwachting is dat het advies van deze commissie op korte termijn aan uw raad wordt voorgelegd.

MeerVoormekaar is gevraagd om spoedig te komen met een gedegen onderbouwing van de huidige situatie, zowel inhoudelijk als financieel. De informatie die tot nu toe ontvangen is, geeft nog onvoldoende kwalitatief en kwantitatief beeld. Hier zijn vervolgspraken over gepland in september, waarna wij u via het college zullen informeren. Deze kwestie heeft onze volledige aandacht en prioriteit.

Ondanks de urgentie is het MeerVoormekaar nog niet gelukt om voldoende inzicht te geven in wat de incidentele en structurele effecten zijn van de financiële situatie op de subsidierelatie met de gemeente Wijchen. Daarnaast is dan ook niet inzichtelijk welke activiteiten MeerVoormekaar geheel of gedeeltelijk niet uitvoert.

Inmiddels heeft MeerVoormekaar voor de tweede keer uitstel gevraagd op het indienen van de subsidieverantwoording 2023. De accountant van MeerVoormekaar heeft nog geen controleverklaring verstrekt over de jaarrekening 2023, vanwege onzekerheid over de continuïteit. Dit als gevolg van een negatief resultaat 2023 en de verwachtingen voor 2024 en verder.

Daarnaast heeft MeerVoormekaar aangegeven het inhoudelijke plan, behorende bij de subsidieaanvraag 2025, nog niet beschikbaar te hebben. We zullen de raad zo spoedig mogelijk informeren over het verdere verloop van deze kwestie.

Verzekeringen

In de Perspectiefnota hebben we voor 2025 en verder onderkend dat we door de gehele administratie heen te weinig budget hebben opgenomen voor onze verzekeringen. Dit zijn vooral de verzekeringen op de verschillende gemeentelijke panden (MFA's, sportzalen en overig vastgoed). Vanaf 2025 hebben dat budget al grotendeels bijgesteld in de Perspectiefnota. Voor 2024 moeten we de kosten van € 84k nog opnemen.

OZB inkomsten

We hebben van Munitax een rapportage ontvangen naar de stand van zaken omtrent de ontvangen OZB t/m juli. Daaruit blijkt dat we € 114k meer opbrengsten genereren dan vooraf aangenomen in de begroting. De verwachte hogere opbrengsten hebben in hoofdzaak te maken met de hogere WOZ-waarden/areaal accres dan waarmee rekening is gehouden.

4. Bouwgrond

Op basis van de conceptnota grondexploitaties bij de jaarrekening 2023 zijn de begrote winstnemingen bijgesteld.

Voor de projecten Gebiedsvisie Hart van Zuid, Uitbreiding Bijsterhuizen en CPO Hoogbroek zijn wel al voorbereidingskredieten, maar nog geen grondexploitaties vastgesteld.

Ook voor CPO Niftrik en Balgoij-West zijn voorbereidingskredieten vastgesteld maar omdat deze gronden niet in eigendom van de gemeente zijn wordt voor deze projecten geen grondexploitatie vastgesteld. Afspraken over het kostenverhaal worden bij deze projecten vastgelegd in een anterieure overeenkomst. Voor Kraanvogelstraat is een anterieure overeenkomst met de ontwikkelaar gesloten.

Met betrekking tot het verloop van de einduitkomsten op grond van de bijgestelde vastgestelde grondexploitaties is het volgende overzicht te geven.

Tabel 37: Verwachte exploitatieresultaten bouwgrond (x € 1.000)

Nr.	Complex	Totaal	2023	2024	2025	2026	>2027
1	TKWM	-161					-161
2	CPO Bergharen "de Rivierduin"	164	164				
3	CPO Duurzaam Wonsick	29		29			
4	Kleinschalige woningbouw Batenburg	-173		-173			
5	Huurlingsedam Fase 3	1.097	1.097				0
6	CPO Bergharen "de Steenuil"	5					5
7	Huurlingsedam Fase 4	738				738	
8	Wijchen-West	2.281					2.281
9	Afgewikkelde projecten	0					
	Totaal exploitaties	3.980	1.261	-144	0	738	2.125
1	Voorziening TKWM (balans)	161					161
2	Kleinschalige woningbouw Batenburg	173		173			
	Totaal voorzieningen	334	0	173	0	0	161
	Totaal Begroting	4.314	1.261	29	0	738	2.286

Uitgebreide onderbouwing van bovenstaande bedragen vind u terug in de Meerjaren Prognose Bouwgrondexploitaties (MPG), die we gelijktijdig hebben aangeboden met de jaarrekening 2023. Momenteel zijn we de doorrekeningen aan het actualiseren. Eventuele bijstellingen benoemen we in de Programmarapportage van november.

5. Projecten

In dit hoofdstuk worden enkel de grote projecten, of projecten met actuele financiële of bestuurlijke risico's toegelicht. Dit betreffen investeringsprojecten en voorbereidingskredieten op de majeure bouwgrondexploitaties.

5.1 Wijchen West

Algemeen

Wijchen-West is een versnellingslocatie voor 1.300 woningen. De benodigde gronden zijn in bezit van de gemeente en de samenwerkende marktpartijen. In de zomer 2023 is een anterieure overeenkomst getekend met de marktpartijen voor de ontwikkeling van het noordelijke deel, de Groene Geest. Hier kunnen 764 woningen worden gerealiseerd. In het zuidelijke deel, De Vormers, kunnen onder regie van de gemeente 536 woningen worden gerealiseerd. In oktober 2023 zijn door de gemeenteraad het Voorlopig Ontwerp Stedenbouwkundig Plan (VOSP) en de grondexploitatie vastgesteld. Hiermee is de start gegeven voor de verdere uitwerking van het project om tot de realisatie te komen.

Het ontwerp bestemmingsplan heeft van december 2023 tot eind januari 2024 ter inzage gelegen, we hebben 10 zienswijzen ontvangen. De zienswijzennota en ambtshalve wijzigingen op het bestemmingsplan worden op dit moment verwerkt. Gelijktijdig met de publicatie van het ontwerp bestemmingsplan is ook de ontheffing Wet natuurbescherming (Wnb) aangevraagd. Momenteel zijn we nog met de marktpartijen in gesprek over de compensatiegronden ten behoeve van de das. Zodra dat duidelijk is kunnen we de ontheffingsaanvraag hierop aanpassen. Met de provincie houden we nauw contact over de aanvraag en voortgang van het bepalen van het compensatiegebied.

Momenteel werken we aan de uitwerking van de zone rondom het spoor (geluidsschermen, tunnel tussen noord en zuid, en verkeersmaatregelen rondom de spoorwegovergang Westerdreef), uitwerking van de schoollocatie en verkeersonderzoeken voor de hoofdontsluiting van het project. De verkeersonderzoeken voor de hoofdontsluiting doorlopen we samen met de provincie, omdat de aansluiting van het project voornamelijk plaatsvindt op provinciale wegen.

(x € 1.000)	Begroot eindsaldo	Verwachting eindsaldo	Vershil
Financiën	€ -2.281	€ -2.281	€ 0
Oplevering			eind 2035

De grondexploitatie voor Wijchen-West is eind oktober 2023 door de gemeenteraad vastgesteld. Daarmee is de gemeentelijke cofinanciering voor de reeds ontvangen WBI-subsidie geregeld. Naast cofinanciering door de gemeente heeft ook de provincie een bijdrage in de cofinanciering beschikt. Met de vaststelling van de grondexploitatie en VOSP is de start gegeven voor de verdere uitwerking van het project en het hiervoor benodigde budget beschikbaar gesteld. In voorgaande stukken heeft een inhoudelijke toelichting plaatsgevonden op de grondexploitatieberekening zoals deze is opgesteld voor de WBI-subsidie, met een positief saldo van € 61k. Aangezien de presentatie van de cijfers voor de WBI-aanvraag afwijkt van de geldende regels (BBV) van de gemeente, heeft er een vertaalslag plaatsgevonden. Vanaf heden zullen we rapporteren op de BBV voorschriften. De kosten zijn geknipt in een actieve grondexploitatie, een faciliterend deel en overige posten. Het betreft dus slechts een andere presentatiewijze.

Risico's

Technische oplevering	G	De GREX is in oktober 2023 vastgesteld en wordt jaarlijks geactualiseerd. De uitwerking van het VOSP vraagt nog steeds om rekenen en tekenen, die zal gezamenlijk op gaan. Zodra de ontwerpen voor de infra maatregelen langs het spoor zijn uitgewerkt, maken we daarvoor ook ramingen, om deze te kunnen vergelijken met de GREX.
Financiën	!	De respectievelijk ministeries hebben positief besloten over ons subsidieaanvragen 4e tranche WBI (€ 3.623K excl btw) en de MIRT-Versnelling (€ 3.900K excl btw). Subsidiebeschikking van beiden is binnen. De MIRT zielt op de tunnelbak aan de westzijde van het plan, welke door omstandigheden niet kan worden gerealiseerd. We zijn in gesprek met BZK om de ontvangen subsidie te kunnen behouden en inzetten tbv de oostelijke tunnel. Op basis van nadere afspraken tussen partijen kunnen we ook de kosten voor de natuurcompensatie in beeld brengen.

		Provincie heeft €1,3 mln co-financiering toegekend voor de WBI subsidie, die wordt gefaseerd uitbetaald. Er zijn nog veel onduidelijkheden en schuivende elementen die van invloed zijn op het resultaat van de grex. Naarmate het project vordert komt hierin meer duidelijkheid en neemt de onzekerheid van de getallen af.
Organisatie	G	
Tijd	!	Er zijn op dit moment nog veel afhankelijkheden van derden ten aanzien van de start van de werkzaamheden, te denken aan het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan en het verkrijgen van de ontheffing Wnb. Deze procedures zullen voor een groot deel bepalen hoe snel we kunnen gaan bouwen. Nadat we de ontheffing voor de Wnb hebben ontvangen, zullen de mitigerende maatregelen getroffen moeten worden, voordat het huidige habitat van de beschermde soorten kan worden aangetast.
Informatie	G	

5.2 MFA Westwijzer

Het project MFA Westwijzer omvat het realiseren van vervangende nieuwbouw voor school, opvang, sport en wijkcentrum Wijchen West. De vervangende nieuwbouw wordt gerealiseerd op de zelfde plek waar MFA Westwijzer nu gehuisvest is, zowel het hoofdgebouw als de dependance. Tijdelijk zullen de leerlingen naar Kraaijenberg verhuizen, zodat de huidige locatie gesloopt kan worden en het nieuwe gebouw kan worden gerealiseerd. In 2023 is, samen met de gebruikers en de gemeente een ruimtelijk, functioneel en technisch Programma van Eisen opgesteld. Op basis daarvan is een stichtingskostenraming opgesteld, zijn er financiële afspraken gemaakt met kinderopvang De Eerste Stap over de dekking/ investering voor het kinderopvangdeel. Begin 2024 is een ontwerpteam van architecten en adviseurs geselecteerd en is gestart met de ontwerpfase, die circa een jaar zal duren. Tenslotte is in de begroting 2024 rekening gehouden met een investeringsbedrag van €13.750.000, waarvan € 3 miljoen bijgedragen wordt door Kans en Kleur en de Eerste Stap.

(x € 1.000)	Begroot	Huidig	Verwachting	Saldo
Financiën	€ 10.750	€ 268	€ 10.750	€ 0
Oplevering	juli-26		juli-26	

Op basis van het kwaliteitsniveau, zoals omschreven in het Programma van Eisen, is een bouwkostenraming gemaakt en vervolgens vertaald in een stichtingskostenraming. De stichtingskostenraming bestaat uit afzonderlijke kosten posten, zoals grondkosten, bouwkosten, bijkomende kosten, Losse inventaris, directiekosten, reserveringen en startkosten. Deze zijn ook weer onderverdeeld in subposten. Tijdens de ontwerp- en realisatiefase worden de kosten per post nauwlettend gevolgd, ter toetsing en financiële projectbeheersing. Aandachtspunt is het tijdschrijven (interne kosten), het nieuwe beleid dat alle interne kosten moeten worden doorbelast op het project is niet meegenomen bij het opstellen van het stichtingskostenbudget. Op basis van vastgestelde voorlopig ontwerp is een bouwkostenraming opgesteld, deze valt binnen het budget. In oktober is het definitief ontwerp gereed, op basis van dit DO wordt een nieuwe raming gemaakt. Hiervoor is ook een second opinion gepland als extra toets of we nog op de juiste financiële koers zitten.

Risico's

Haalbaarheid	G	
Financiën	G	
Organisatie	!	Er is een projectplan opgesteld en er worden contracten gesloten waarbij een duidelijke taakverdeling is opgenomen. De projectorganisatie is volledig opgestart. Het verdient aandacht om te blijven volgen of het goed blijft functioneren.
Tijd	G	
Informatie	!	De locatie is midden tussen de woningen er is aandacht nodig voor direct omwonenden. Inmiddels zijn reeds twee informatieavonden georganiseerd. Met de bewoners waarvan de achtertuinen direct aan het schoolplein grenzen heeft een apart overleg plaatsgevonden. Er is een projectarchief.
Kwaliteit	G	

5.3 Hart van Zuid

Algemeen

De raad heeft op 26 september 2019 ingestemd met een routekaart 'Toekomst Hart van Zuid'. In de routekaart worden '5 opgaven' voorgesteld voor een integrale wijkaanpak om Wijchen Zuid toekomstbestendig te maken. Een van de 5 opgaven is 'Vitaal en bruisend voorzieningenhart' waarbij we het wijkhart bij het Zuiderpoort met alle maatschappelijke voorzieningen, woningen, winkels, gezondheidszorg en buitenruimte toekomstbestendig willen maken. Voor deze fysieke opgave is apart op 26 september 2019 een aanvullend werkkrediet verleend om een verdiepingsslag te maken voor de gebiedsvisie met de shareholders Talis en eigenaar van Winkelcentrum Rialto. Voor deze verdiepingsslag is subsidie voor de procesbegeleiding ontvangen van de Provincie. Op 21 oktober 2021 heeft de raad de gebiedsvisie vastgesteld. Op 30 mei 2024 heeft de raad een aantal uitgangspunten vastgesteld voor het opstellen van het masterplan. Naar verwachting wordt het masterplan in het 2e kwartaal van 2025 aan de raad aangeboden. In deze projectrapportage beperken we ons tot de opgave voor het voorzieningenhart. De routekaart voor de gehele wijkontwikkeling is ingebed in de reguliere begroting van de gemeente.

(x € 1.000)	Begroot	Huidig	Verwachting	Saldo
Financiën	€ 940	€ 557	€ 940	€ 0
Oplevering	Q2 2025		Q2 2025	

Indien de raad in latere fase opdracht verleent voor de fysieke herstructurering in het voorzieningenhart zal er t.z.t. een grondexploitatie worden geopend waarin het voorbereidingskrediet wordt opgenomen.

Er worden samenwerkingsmogelijkheden onderzocht met externe partijen om gezamenlijk tot een kwalitatief optimale en financieel efficiënte transformatie te komen van het voorzieningengebied. Voor de Masterplanfase is een werkkrediet van € 450.000,- beschikbaar gesteld. Aanvullend is op 30 mei 2024 € 490.000 aanvullend krediet door de raad beschikbaar gesteld.

Risico's

Haalbaarheid	G
Financiën	G
Organisatie	G
Tijd	G
Informatie	G
Kwaliteit	G

5.4 Tussen kasteel en Wijchens Meer

Algemeen

De gemeente en Ter Steege hebben op 6 november 2020 een ontwikkelovereenkomst gesloten voor het project TKWM. Na het sluiten van de overeenkomst hebben er ingrijpende veranderingen in de marktomstandigheden plaatsgevonden, met uiterst negatieve consequenties voor het door Ter Steege te behalen financieel resultaat voor het Project. Deze ingrijpende veranderde marktomstandigheden hangen direct of indirect samen met de oorlog tussen Rusland en Oekraïne die op 24 februari 2022 is begonnen, in samenhang met de gevolgen van de COVID-pandemie, waaronder de stijging van de energieprijzen, de inflatie, de prijs van bouwmaterialen en de rente. Naast de voornoemde ingrijpend veranderde marktomstandigheden ondervindt Ter Steege ook nadelige gevolgen van nieuwe wet- en regelgeving. Vanwege de grote wijzigingen in de oorspronkelijke Grex hebben we eind 2023 een nieuwe Grex laten vaststellen door de gemeente raad.

Qua uitvoering zijn de oogstwerkzaamheden van het oude gemeente kantoor bijna afgerond. De oude kelder blijft nog even zitten tot dat de nieuwe parkeergarage gebouwd gaat worden. streven is om in november te starten met de voorverkoop van de woningen en het indienen van de omgevingsvergunning. In januari willen we starten met archeologie en daarna zal het bouwrijp maken volgen.

(x € 1.000)	Begroot eindsaldo	Verwachting eindsaldo	Vershil
Financiën	€ -161	€ -161	€ 0
Oplevering	eind 2030		eind 2030

De geactualiseerde grex geeft een groot positief beeld ten opzichte van de vastgestelde Grex eind 2023. Dit is het gevolg van de ontvangen SBI subsidie van € 1.275.000,-. Daarnaast is de fasering van de kosten en de opbrengsten en de rente aangepast en zijn wat kleine aanpassingen gedaan. Per saldo levert dit een voordeel op van € 210.000. Het voordeel van circa € 1.485.000 wordt gestort in de reserve grote projecten. Voor de parkeergarage is er eind november 2023 een apart investeringskrediet van € 6.150.000 door de raad beschikbaar gesteld.

Risico's

Haalbaarheid	G
Financiën	G
Organisatie	G
Tijd	G
Informatie	G

5.5 Verduurzaming Mozaïek

Algemeen

Volgens twee raadsbesluiten is inclusief rijkssubsidie, een bijdrage uit het Meerjarenonderhoudsplan en btw-compensatie budget beschikbaar om de bouwdelen A, B, C én D integraal te verduurzamen. Bouwdeel D richten we in voor extra functies (jeugdgezondheidszorg, verloskundige praktijk en uitbreiding bibliotheek). Via een Europese aanbesteding hebben twee aannemers ingeschreven. In onderhandeling met de aannemer is bezuinigd. Voor het resterend voorzienbaar tekort heeft de raad op 20 juni 2024 een extra krediet beschikbaar gesteld van € 1.073.619.

Volgens planning beginnen de bouwwerkzaamheden gefaseerd eind 2024 met bouwdeel D, in juni 2025 gevolgd door bouwdeel A en B en C. De Oplevering is in maart 2026. Voor dit project is een projectplan opgesteld.

(x € 1.000)	Begroot	Huidig	Verwachting	Saldo
Financien	€ 7.754	€ -152	€ 7.754	€ 0
Oplevering	april-26		maart-26	

Op 20 juni 2024 besloot de raad, vanwege een hoog uitgevallen aanbestedingsresultaat en dus voorzienbare overschrijding, het krediet op te hogen met € 1.073.619. Het verhoogde investeringskrediet bedraagt nu € 9.451.933. Hiervan wordt € 1.273.569 uit subsidies gedekt, € 328.610 uit het onderhoudsfonds, € 96.000 via bestaande btw afspraak met de belastingdienst. De kapitaalslasten worden deels gedekt door vrijvallende huurbedragen aan de huidige GGD locatie.

Risico's

Haalbaarheid	G	
Financiën	G	
Organisatie	G	
Tijd	G	
Informatie	G	
Kwaliteit	G	